

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра філософії та суспільних наук

Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«СОЦІАЛЬНЕ КОНСТРУЮВАННЯ ТА ЙОГО МЕТОДИ»

(назва освітнього компонента)

Нормативний чи вибіркового освітній компонент вибірковий

Форма здобуття освіти очна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 224 «Технології медичної діагностики та лікування»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація 224.02 «Протезування-ортезування»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Протезування-ортезування»

Другий (магістерський) рівень вищої освіти

Курс 1

Силабус освітнього компоненту затверджений
на засіданні кафедри філософії та суспільних
наук ХНМУ

Протокол від
“26” серпня 2024 року № 1

Завідувачка кафедри

Карпенко К.І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем загальної
підготовки

Протокол від
“30” серпня 2024 року № 1

Голова

Мирошніченко М.С.
(підпис) (прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Карпенко Катерина Іванівна, завідувачка кафедри, доктор філософських наук, професор.
2. Дейнека Володимир Васильович, старший викладач кафедри філософії.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

- 1) Карпенко Катерина Іванівна, завідувачка кафедри, доктор філософських наук, професор

Професійні інтереси: Філософія, філософія науки, етика, екофемінізм

Посилання на профайл викладача:

<http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=8573>

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=OH9IYdsAAAJ&hl=ru>

<https://orcid.org/0000-0002-6579-1785>

<https://publons.com/researcher/3953642/kateryna-karpenko>

Контактний телефон +380679513549

Корпоративна пошта викладача: ki.karpenko@knmu.edu.ua

Консультації очні:

відповідно до графіку відпрацювань на кафедрі (за попередньою домовленістю);

Консультації онлайн:

на одній з платформ: Moodle, ZOOM, Google Meet, згідно з графіком.

Локація: м. Харків, пр. Науки, 4, 3 поверх, к. 118

роб. тел. (057) 707-73-38, електронна пошта: kaf.nniih.filosofii@knmu.edu.ua

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Соціальне конструювання та його методи» складено відповідно до Освітньо-професійної програми «Протезування-ортезування» другого (магістерського) рівня за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування», спеціалізація 224.02 «Протезування-ортезування», галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

Опис освітнього компонента (анотація). Вивчення освітнього компонента «Соціальне конструювання та його методи» спрямоване на формування у студентів теоретичного образу суспільства на основі сучасних вітчизняних та зарубіжних соціально-філософських підходів, концепцій, ідей, ознайомлення студентів з понятійно-категоріальним апаратом і з основними дефініціями та концепціями соціальної філософії, формування та вдосконалення в студентів навичок використання законів і категорій соціальної філософії для фундаменталізації професійних знань і для подальшого розвитку творчого мислення.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна «Соціальне конструювання та його методи» має зв'язки з освітніми компонентами гуманітарного напрямку.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння предметів, які дають базові уявлення про суспільство та його закономірності.

Постреквізити. Вивчення дисципліни допомагає у майбутньому засвоїти такі дисципліни як «Медичне право за професійним спрямуванням», «Медична комунікація, лідерство та командна робота».

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE:
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5767>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Мета вивчення освітнього компонента: надати базові знання про сутність, особливості, проблеми та тенденції розвитку суспільства; визначити структуру, особливості теоретичного аналізу соціального розвитку і конструювання та їхнього прикладного значення; сформувані у студентів первинні практичні навички щодо застосування одержаних теоретичних знань для аналізу соціальних реалій сучасності з метою використання в майбутній професійній діяльності.

1.2. Основні завдання вивчення навчальної дисципліни:

- допомогти студентам скласти чітке уявлення про соціальну реальність, її форми, засоби і методи її конструювання;
- розглянути соціально-філософські теорії;
- ознайомити студентів з понятійно-категоріальним апаратом і з основними дефініціями та концепціями соціальної філософії;

1.3. Компетентності та результати навчання:

1.3.1 Згідно з вимогами стандарту, дисципліна забезпечує набуття студентами таких компетентностей:

інтегральна: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та задачі дослідницького та/або інноваційного характеру під час професійної діяльності у сфері протезування-ортезування.

Загальні:

ЗК 13. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

спеціальні (фахові, предметні):

СК 09. Здатність критично аналізувати, оцінювати та використовувати відповідну інформацію, а також обговорювати нові факти, явища та проблеми з різними цільовими групами, роблячи таким чином внесок у розвиток професії та бізнесу.

1.3.2. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 9. Вірно та якісно виконувати усі важливі елементи процесу протезування або ортезування (від оцінки стану пацієнта до інструктажу щодо користування протезним або ортезним виробом), застосовуючи принципи професійної комунікації, толерантності, етики та конфіденційності.

1.3.3. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття студентами наступних соціальних навичок (Soft skills):

- критично мислити та самостійно приймати рішення;
- розрізняти суттєві та побічні тенденції розвитку індивідуального та суспільного життя;
- вміння брати на себе ініціативу та відповідальність;
- вміння розвивати свій кругозір;
- вміння толерантно ставитися до різних думок, традицій та культур;
- формування свідомої та активної громадянської позиції.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика освітнього компонента	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів: 3	Напрямок підготовки: <u>22 «Охорона здоров'я»</u> (шифр і назва)	вибірковий	
Загальна кількість годин: 90	Спеціальність: <u>224 «Технології медичної діагностики та лікування»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
		1-й	
		Семестр	
		2-й	
Годин навчання: аудиторних – 40 самостійної роботи студента – 50	Освітній ступінь: Магістр ОПП «Протезування-ортезування»	Лекції	
		20 год.	–
		Практичні	
		20 год.	–
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		50 год.	–
		Індивідуальні завдання:	
		–	
		Вид контролю: залік	

2.1 Опис освітнього компонента

2.1.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Тип лекції
1.	Соціальна реальність. Предмет, функції і методи	2	вступна
2.	Соціальний конструктивізм та основні ідеї конструктивізма	2	тематична
3.	Соціальні комунікації і соціальна реальність	2	
4.	Повсякдення як сфера конструювання соціальної реальності	2	
5.	Міф як спосіб конструювання соціальної реальності	2	
6.	Ідеологія як спосіб конструювання соціальної реальності	2	
7.	Соціальне конструювання гендеру	2	
8.	Елементи віртуальної реальності як засіб конструювання соціальної реальності	2	
9.	Постіндустріальна соціальної реальності	2	підсумкова
10.	Соціальна реальність в медичній сфері	2	
	Всього годин	20	

2.1.2 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Соціальна реальність. Предмет, функції і методи	2	розповідь, пояснення, дискусія	Творче завдання, доповідь, презентація
2	Соціальний конструктивізм та основні ідеї конструктивізма	2		
3	Соціальні комунікації і соціальна реальність	2		
4	Повсякдення як сфера конструювання соціальної реальності	2		
5	Міф як спосіб конструювання соціальної реальності	2		
6	Ідеологія як спосіб конструювання соціальної реальності	2		
7	Соціальне конструювання гендеру	2		
8	Елементи віртуальної реальності як засіб конструювання соціальної реальності	2		
9	Постіндустріальна соціальної реальності	2		
10	Соціальна реальність в медичній сфері. Залік	2		Усне опитування (індивідуальне і фронтальне),
	Всього годин	20		

2.1.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1.	Соціальна реальність. Предмет, функції і методи	5	Проблемний, частково-пошуковий	Творче завдання, доповідь, презентація
2.	Соціальний конструктивізм та основні ідеї конструктивізма	5		
3.	Соціальні комунікації і соціальна реальність	5		
4.	Повсякдення як сфера конструювання соціальної реальності	5		
5.	Міф як спосіб конструювання соціальної реальності	5		

6.	Ідеологія як спосіб конструювання соціальної реальності	5		
7.	Соціальне конструювання гендеру	5		
8.	Елементи віртуальної реальності як засіб конструювання соціальної реальності	5		
9.	Постіндустріальна соціальної реальності	5		
10.	Соціальна реальність в медичній сфері	5		
	Всього годин	50		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчальної діяльності здобувачів освіти проводиться відповідно до чинної Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Харківському національному медичному університеті затвердженої наказом ХНМУ від 21.08.2021 № 181.

Контроль поточної навчальної діяльності здійснюється викладачем академічної групи на кожному практичному занятті відповідно до нижчезазначених видів діяльності з використанням певних критеріїв оцінювання:

1. УСНА ВІДПОВІДЬ:

“відмінно” ставиться за повну, вичерпну відповідь на основні питання, а також на додаткові питання викладача. При цьому студент повинен продемонструвати глибоке знання основного теоретичного матеріалу з дисципліни, вміння логічно і творчо мислити, аргументувати основні положення, вдало ілюструвати їх прикладами із життя або художньої літератури, продемонструвати вміння відстоювати власну точку зору при розв'язанні задач, проблемних ситуацій, спираючись при цьому на добре володіння основною термінологією дисципліни.

“добре” загалом залишаються ті ж вимоги, що й для оцінки “відмінно”, при недостатньо повній відповіді на деякі питання.

“задовільно” виставляється, якщо студент засвоїв основні положення курсу, володіє необхідним мінімумом понять, може використати їх при розв'язанні задач. При цьому можливі нечіткі відповіді на деякі основні і додаткові питання, а також репродуктивність мислення.

“незадовільно” ставиться тоді, коли не виконуються названі вище вимоги.

2. ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДОПОВІДІ (РЕФЕРАТУ) В АУДИТОРІЇ:

“відмінно” ставиться за вміння чітко, зрозуміло донести основні положення проблеми в межах наданого для цього часу (7-10 хвилин), за відповіді на запитання аудиторії, за вміння володіти її увагою, а також за емоційно натхнений контекст доповіді і належне технічне оформлення реферату відповідно до вимог наукових праць.

“добре” ставиться при виконанні вище визначених умов, але при недостатньо повному виконанні їх обсягів.

“задовільно” ставиться, якщо студент демонструє виключно репродуктивний підхід до викладання проблеми без елементів творчості, без належного оформлення тексту реферату.

“незадовільно” ставиться у тому випадку, коли студент не в змозі презентувати реферат, не володіє матеріалом, який у ньому викладений, а також у тому випадку, якщо реферат взагалі не підготовлений.

3. СТЕНДОВА ВІДПОВІДЬ:

“відмінно” ставиться за повну, вичерпну відповідь на поставлене питання, коли студент має продемонструвати не тільки глибоке знання основного теоретичного матеріалу з дисципліни, а і вміння логічно і творчо мислити, аргументувати основні положення, спираючись при цьому на добре володіння основною термінологією дисципліни.

“добре” - загалом залишаються ті ж вимоги, що й для оцінки “відмінно” при недостатньо повній або вірній відповіді на питання.

“задовільно” виставляється, якщо відповідь є нечіткою, недостатньо аргументованою, неповною або у більшій мірі невірною.

“незадовільно” ставиться тоді, коли відповідь відсутня або є невірною.

4. АКТИВНІСТЬ НА ПРАКТИЧНОМУ ЗАНЯТТІ:

Оцінюється заохочувальними балами відповідно до участі у обговоренні питань, а також з урахуванням якості наданих відповідей.

5. САМОСТІЙНА ПОЗААУДИТОРНА РОБОТА оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті з урахуванням виконання наступних вимог:

- додатково підготовлена інформація з теми заняття вдома;
- здійснено знайомство з першоджерелами;
- здійснено рецензування джерел (анотації);
- підготовка презентаційних матеріалів;
- робота з нормативними джерелами;
- портфоліо;
- підготовка есе;
- виконання творчих завдань.

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми дисципліни та підсумкового заняття (ПЗ) студенту виставляється оцінка за національною 4-бальною шкалою. Підсумковий бал з ПНД визначається як середнє арифметичне національних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 1.

Таблиця 1. Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу:

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала
5	200	4.22-4.23	169	3.45-3.46
4.97-4.99	199	4.19-4.21	168	3.42-3.44
4.95-4.96	198	4.17-4.18	167	3.4-3.41
4.92-4.94	197	4.14-4.16	166	3.37-3.39
4.9-4.91	196	4.12-4.13	165	3.35-3.36
4.87-4.89	195	4.09-4.11	164	3.32-3.34

4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149	
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148	
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147	
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146	
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145	
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144	
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143	
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142	
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141	
4.27-4,29	171	3.5-3,51	140	
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139	

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/doc_block_type/instrukcziyi-navchalnogo-proczesu/). Положення про порядок відпрацювання здобувачами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання здобувачами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

3.2. Питання до заліку:

1. Реальність і її соціальні аспекти
2. Предмет і функції соціальної філософії.
3. Гуманістична спрямованість соціальної філософії.
4. Основні категорії соціальної філософії.
5. Співвідношення соціальної філософії та соціології.
6. Сутність та основні засади соціальної філософії марксизму.
7. Класифікація типів соціальної дії за М. Вебером.
8. Цивілізаційний підхід О. Шпенглера.
9. Масовість та елітарність суспільства: концепція Хосе Ортеги-і-Гассета.
10. Соціально-філософські погляди представників «руського космізму».
11. Теорія соціальних систем.
12. Інтерсуб'єктивність: визначення поняття та сутність соціального явища.
13. Маргіналізм: сутність явища та роль у суспільстві.
14. Місце і роль історії в соціальній реальності.
15. Принцип історизму та його критика.

16. Основні ідеї соціального конструктивізму.
17. Соціальна комунікація і соціальна реальність.
18. Місце соціальної філософії в структурі філософського та наукового пізнання.
19. Соціальна роль міфу. Міфологізація як соціальне явище.
20. Рушійні сили історичного процесу.
21. Діяльність Римського клубу та «екологічний алармізм».
22. Комп'ютерні технології та теорія інформаційного суспільства.
23. Взаємозв'язок віртуальної і соціальної реальностей.
24. Концепція соціальних революцій і розвитку держави.
25. Громадянське суспільство: теорія та реалії.
26. Природа суспільної ідеології.
27. Соціальні інститути та проблема відчуження.
28. Суспільний ідеал: історія та сьогодення.
29. Поняття гендеру. Його соціальні і біологічні аспекти.
30. Соціальне конструювання гендеру.
31. Ієрархія суспільних цінностей.
32. Соціальні інститути та проблема інтеграції суспільства.
33. Діяльність як засіб існування соціального.
34. Глобалізація: сутність явища та основні підходи до його дослідження.
35. Економічна глобалізація: міжнародні інтеграційні процеси.
36. Політична глобалізація: ідеологія імперій та національні держави.
37. Соціокультурна глобалізація: релігії, культури, особистість та соціум.
38. Анти-глобалізація та альтер-мондіалізація.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Силабус та сам процес викладання дисципліни враховує можливість повноцінного залучення здобувачів освіти з особливими освітніми потребами. Кафедра філософії та суспільних наук – це простір, вільний від будь-якої дискримінації, дружній до осіб з особливими освітніми потребами.

Академічні очікування від студентів/-ок. Вимоги до курсу

Очікується, що студенти та студентки відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його. Відпрацювання відбувається онлайн та/або оффлайн згідно «Положення про порядок відпрацювання студентами Харківського національного медичного університету навчальних занять» та відповідно до графіку прийому відпрацювань, розміщеному на інформаційному стенді кафедри / на сторінці кафедри на платформі Moodle.

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Поведінка в аудиторії. Основні «так» і «ні»

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача (так само в онлайн);
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від студенток/-ів).

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);

- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику під час занять.

Порядок інформування про зміни у силабусі. Викладач зобов'язаний проінформувати студентство про зміни, внесені до силабусу. Оновлений силабус розміщується на офіційному сайті університету відповідно до встановленого порядку.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Навчання в рамках дисципліни відбувається згідно Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті (див. http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf). Усі факти порушення академічної доброчесності як з боку студента, так і з боку викладача можуть бути винесені на розгляд Комісії з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами (див. http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf).

Кафедра філософії та суспільних наук підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук. Використання електронних гаджетів допускається виключно в навчальних цілях і з дозволу викладача.

Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Бистрицький Є., Зимовець Р., Пролєєв С. Комунікація і культура в глобальному світі. К.: Дух і Літера, 2020. 416 с.
2. Чудовська І. Соціологія масових комунікацій: Навч. посіб. / Ірина Чудовська. Київ : 2021. – 235 с.
3. Петришин Г. Р. Фундаментальна та прикладна соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2021. 260 с.
4. Фукуяма Ф. Витоки політичного порядку. Від прадавніх часів до Французької революції. Вид-во: «Наш формат», 2018. 576 с.

Допоміжна:

1. Габермас Ю. Теорія комунікативної дії. Том 1. Раціональність дії та суспільна раціоналізація / пер. з нім. К.Поліщук; наук. ред. Б.Поляруш. Л.: Астролябія, 2010. 520 с.
2. Голянич М.Ю., Москаленко Ю.М. Соціальна філософія Навчальний посібник. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2019. 352 с.

3. Фукуяма Ф. Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобальної демократії. К.: Наш формат, 2019. 608 с.
4. Burr, V., & Dick, P. (2017). Social constructionism. In B. Gough (Ed.), The Palgrave handbook of critical social psychology (pp. 59–80). Palgrave Macmillan/Springer Nature. https://doi.org/10.1057/978-1-137-51018-1_4
5. Elder-Vass D. The Reality of Social Construction. Cambridge University Press; 2012 ISBN: 9781139169202
DOI: <https://doi.org/10.1017/CBO9781139169202>

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE:

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5767>

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dyisc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами

ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx